

NAKON DESET GODINA KONZERVATORSKO - RESTAURATORSKIH ZAHVATA OTVORENA UTVRDA POSRT KOD CEROVLJA

Jedinstven spomenik povijesne baštine u Istri otvoren javnosti

Ovo je prva cjelovito sanirana i prezentirana srednjovjekovna utvrda u Istri te ujedno i prvi cjelovito istraženi arheološki lokalitet tog tipa na istarskom području

NAPISAO Mirjan RIMANIĆ

POSRT - Nakon deset godina intenzivnog rada dovršen je projekt arheoloških istraživanja i konzervatorsko-restauratorskih zahvata na sačuvanim građevinskim ostacima utvrde Possert, Shabez ili, kako mještani zovu Posrt, u Općini Cerovlje. Utvrda je smještena nedaleko Belaja, a ovo je ujedno i prva cjelovito sanirana i prezentirana srednjovjekovna utvrda u Istri te ujedno i prvi cjelovito istraženi arheološki lokalitet tog tipa na istarskom području. Time su ostvareni temeljni uvjeti za kulturno-turističku ponudu tog turistički relativno slabo razvijenog dijela istarskog poluotoka, koji je izrazito bogat spomeničkom baštinom, čija se obnova nastavlja projektom istraživanja i sanacije obližnje utvrde u Pazu, rekao je ovom prigodom Emil Daus, načelnik općine Cerovlje.

Utvrda sagrađena sredinom 14. stoljeća

Projekt je pokrenut 2007. godine na inicijativu Hrvatskog restauratorskog zavoda, zapravo arheologa Josipa Višnjica, zbog iznimno lošeg stanja utvrde, ali i nedovoljne arheološke istraženosti lokaliteta koji pripada razdoblju razvijenog srednjeg vijeka u Istri. Zbog svega toga mu je ovom prigodom Daus od srca zahvalio.

Prema rezultatima provedenih arheoloških istraživanja, utvrda je najvjerojatnije sagrađena sredinom 14. stoljeća, od kada datiraju i najstariji povijesni podaci o posjedu. Od toga vremena posjed je pripadao vlasnicima utvrde Kožljak, podsjetio je Višnjic. Tada je podignut i prvi, manji objekt na zapadnoj strani lokaliteta, vjerojatno gospodarske namjene povezane s funkcioniranjem posjeda, koji je naknadno inkorporiran u kompleks utvrde. Utvrđeni stambeno-gospodarski sklop čije ostatke i danas prepoznajemo na terenu, sastojao se od stambene zgrade, palasa, povezane s kvadratnom kulom i dvorištem, podignut je sredinom 15. stoljeća. Kompleks je najvjerojatnije oštećen i napušten početkom 17. stoljeća u vrijeme tzv. Uskočkog rata, nakon čega obitelj Barbo podiže obližnji barokni dvorac Belaj. Zbog iznimno lošeg stanja u kojemu su se nalazili arhitektonski ostaci utvrde, Hrvatski restauratorski zavod počeo je 2007.

Prilagođeno turistima

- U obnovi je primijenjeno načelo konzerviranja zatečenog stanja uz restauraciju dijelova nužnih za stabilizaciju očuvanih arhitektonskih struktura te elemenata koji su nudili dovoljno podataka za vjernu rekonstrukciju, naglasila je ravnateljica Konzervatorskog odjela u Puli Lorella Limoncin Toth. U posljednjoj godini projekta postavljene su konstrukcije koje posjetiteljima omogućavaju upoznavanje objekta kretanjem današnjim hodnim razinama, ali i pristupom višim dijelovima sačuvanih zidova utvrde. Takav način interakcije sa spomenikom pruža jasniji uvid u njegove strukture te mogućnost upoznavanja kulturnog krajolika kojemu utvrda pripada.

Uloženo 2,5 milijuna kuna

Projekt građevinske i konstruktivne sanacije te arheoloških istraživanja provodio je Odjel za kopnenu arheologiju Hrvatskog restauratorskog zavoda u Jursićima, a restauriranje pokretnih nalaza izvedeno je na Odjelu za restauriranje arheoloških nalaza u Zagrebu. Projekt je financiran sredstvima Ministarstva kulture Republike Hrvatske i Istarske županije u ukupnom iznosu od oko 2,5 milijuna kuna.

Josip Višnjic, Tajana Pleše, Emil Daus, Lorella Limoncin Toth i Valter Flego

godine projekt građevinske i konstruktivne sanacije te arheoloških istraživanja i restauriranja pokretnih arheoloških nalaza.

Ideja je umrežiti istarske kaštele

Župan Valter Flego naglasio je kako je osnovni cilj, da se sačuva ovaj kaštel uspio, stoga je zahvalio svima koji su pomogli na tom putu. Međutim u Istri ima više sličnih utvrda, a na nama, je kaže Flego, zadaća obnoviti ih i revitalizirati tako da uz ostale motive i naša kulturna baština postane motiv dolaska turista.

- Zato očekujemo objavljivanje natječaja kojima želimo umrežiti istarske kaštele. Zato se veselim budućnosti kad ćemo vidjeti da smo uspjeli pripremiti i implementirati projekte vezane uz istarske kaštele i da smo jednu zajedničku priču naše povijesti uspjeli plasirati u budućnost, rekao je Flego.

Tajana Pleše v.d. ravnateljice Hrvatskog restauratorskog zavoda prisjetila se prvog susreta s ovom utvrdom koja je na prvi pogled na nju stvorila jak dojam. Stoga joj je jako drago da je Višnjic uspio u svom nau-

mu i ostvario obećanje da će ustrajati na ovom projektu. Drago joj je što je uspio jer da se to provede bilo je potrebno mnogo rada, truda i zalaganja.

- Danas svi možemo uživati u ovoj utvrdi na kojoj je Josip ostvario sjajnu suradnju s lokalnom samoupravom i konzervatorima, rekla je Pleše zaželjevši da Posrt nastavi živjeti, a to može samo ako budu dolazili posjetitelji, stoga se nada kako je ovo tek početak jedne doista lijepe priče, ponosna što je uspješno okončano jedno ovako lijepo djelo.